

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . . 40 Leu
Egy hóra . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu.
Hirdetés — Nyíltér
díjszabás szerint.

SZEKELY UJSAG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felélő szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Az „ezermester” székely ünnep-napja.

Impozáns lefolyású volt az első kézdivásárhelyi kiállítás. — Közel tízezer ember nézte végig a kiállítást.

Ünnepnapnak kell deklarálnunk Kézdivásárhely város és a kézdivásárhelyi mezőgazdasági és ipari kiállítással a székely faj élni akarását, az „ezermester” székely alkotásvágyát, furó-faragó művészeti képességét, a mintagazdálkodásban is megbízható praktikus gondolkodását emelte a nagy nyilvánosság fóruma elé.

Megmozdult a székelység és a kultur- és gazdasági megmozdulásában olyant produkált, amilyen még nem volt a Székelyföldön.

Tizenhatodikát mindenki várta. A kiállítási helyiségekben folyt a munka s az egész városban észlelhető volt a forgalom jövevény hatása. Megmozdult a falu és város, hogy megmutassa: mire képes megértéssel és szorgalommal. Annak ellenére, hogy a készülődés alig néhány hete folyik s így a rendezőség nem tudott kellő propagandát kifejteni, mégis impozáns megnyilatkozását láttuk fajnunk élni akarásának. A kiállítás rendezésében Vásárhelyi tevékeny vezetője az érdem, akiknek munkáját a Mezőgazdasági Kamara is segítette anyagilag tízezer leuval.

Megérkeznek a kiküldöttek.

A földmivelési gyi miniszterium képviselőjében megérkezett Uşurelu Alexandru general inspector, aki megelégedését fejezte ki a látottak felett és kijelentette, hogy a kiállítás fővárosi jellegű.

A Mezőgazdasági Kamara képviselőjében megjelent Nistor Aurél elnök, Szász István alelnök, Koós Ferenc vm. főállatorvos, Imreh Albert kamarai tag és Bozin igazgató.

A falu népe pedig szakadatlanul özönlök a kiállítás helyiségei felé.

A kibocsátott vásári igazolvány, mely egyben belépő jegy is, kevésnek bizonyul. Amíg utánnyomásról gondoskodnak, pillanatra megállapodik a tömeg, hogy azután ugyszólván megrohamozza a kiállítás bejáratait.

Közel 10.000 főre becsülik az egész napon át a kiállítási osztályokon megfordult látogatókat.

A kiállítás.

Amint végigmegyünk a kiállítás helyiségein, a meglepetés és öröm érzése fog el.

A barompiacon a gazdák büszkségei, szép fajállatok sorakoznak.

A kávéházakban és más helyiségekben iparosaink legszebb, remekbe készült dolgaikat mutatták be.

A városháza nagytermében állították ki gazdáink terményeiket. Magok, fagyümölcsök, konyhanövények tömkelege izléses, csinos elrendezésben.

Amint ezeket látjuk, felvetődik a gondolat, vajjon nem lehetne-e termelésünket annyira fokozni, hogy feleslegessé válna a regáti kereskedelem. Azok a tízezer leu, amiket a piaci szeke-res árusok, paprikaért, gyümölcsért elvisznek, mind itt maradna!

A furó-faragó, alkotó „ezermester” székely munkái között.

(A Sz. U. munkatársától.) A Kereskedő Kör helyiségében kiállított kézműipari tárgyak közt volt olyan, amely alkotójának

igazi tehetségéről adott számot. Ezekről számolunk be az alábbiakban:

Jakó László intarzia kazettája méltán nagy feltűnést keltett, mester kezére valló munka. Az apró részleteiben is tökéletesen kidolgozott darab és az asztalosipar remeke. Bronz érmet nyert.(!)

Jancsó János asztalossegéd sakkal és rejtett fiókkal felszerelt intarzia asztalát állította ki. Leleményes, szép munka.

Barabás Sándor (Esztelnek) Nagyöböge és mozaik-golyója tehetséges kezekre vall.

Reinitz Armin fajdkakast és vadászjelvet ábrázoló, fába égetett képei gondosan elkészített darabok, vonalvezetésük biztos, amellyel a képek tónusát szépen kihozza égetéssel is.

Bibó G. József bicskával faragott toalett-tükre és virágállványa érdekesen szépek, kár, hogy a festéssel értékükből vesztek.

Cseh János és Hászmann Pál (Zabola) kazettái szépek voltak.

Györbő Gergely (Szentkatolna) fából készült gyümölcsös tálai, állványa, apró darabokból ragasztás és szegek nélkül összeállítva rendkívül érdekes, szép megnyilatkozásai a székely tehetségnek.

Bod Károly (Albis) Mátyás szobra, nagyöböge, hegedű és olajfestménye egy kibontakozó, sokoldalú művészre enged következtetni. Kár volna elhanyagolni, parlagon hagyni egy ilyen tehetséget. Festményén még rajta van a kiforratlanság jegye, de így is kitűnően megállja a helyét.

Pokorny László tanár aquarell képei nagydarab színteljeivel is egységesen hatnak, az új művészetet reprezentálják igen tehetségesen.

Boross Margit is kiállította képeit, van közöttük sok szép darab.

Forró György (Márkosfalva) alig arasznyi nagyságú, fekvő gözgépe és csiszoló korongja tökéletes miniatűrök, nagy szaktudásra és precizitásra vallanak.

Deveskovi György (Torja) miniatűr cséplőszekrénye és gőzlokomobilja méltó volna bármely technikai-játék üzemhez. Üzembe helyezhető, legapróbb részlete is tökéletesen működik. (Városháza.)

Török György (Kászonaltiz) új saját találmányú szövőszéke megkönnyíti a munkát, mivel az orsót automatikusan átfűzi a szálak között. Az egész gép fából készült, egyszerű és kupogaskerekei tökéletesen működnek. (Városháza.)

A kézimunkák, hímzések, csipkék, szöttek egész tömkelege volt, egytől-egyig szép, gondos munkák. Külön megemlítjük az Erzsébet árvaház kiállítását, mely hatásos biztatás volt hölgyeinknek, hogy ne szaladjanak Brassóba, mert itthon is lehet ám szép kötött holmikat kapni. Secans.

* * *

Mondanunk sem kell, hogy a mezőgazdasági osztály után a fentebbi házi-ipari kiállítás a leglátogatottabb. Az ember alig tud megválni a gyönyörű dolgoktól. Mintha az „ezermester” székely alakja elevenedne meg a falak között, amint a kézfáragások, a változatos művészi tárgyakat látja csinos elrendezésben, valamint a tekintete a falakra téved, a kiállított festményekre... Gyönyörűek a székely asszonyaink és leányaink kézimunkái, szöttei.

Nem tudjuk, hogy melyiket bámulják a sok közül. Sok-sok szép dolgot lehet látni.

Aki még nem látott csipkeverést, annak szívesen bemutatja özv. dr. Tóth Samunné urnó, aki kiállított munkáiért első díjat nyer.

Amint sikerült lejegyeznünk, a háziipari osztályon a következők kaptak első díjat (nagy ezüst):

Bod Károly Albis, Hászmann Pál Zabola, Kőnc Árpád Csikszereda, Györbő Gergely Szentkatolna, Erzsébet árvaház Helyt, Gróf Mikes Arminné, Csutak Lajos Kovászna, özv. dr. Tóth Samuné.

Második díjat (kis ezüst) nyert özv. dr. Szőnyi Györgyné, harmadik díjat (bronz) Jakó László H., Forró György Márkosfalva, Györbő Annus Szentkatolna. Oklevelet nyertek sokan, akiknek neveit legközelebb közöljük.

A méhészeti kiállítás.

Igen sok látogatója akad a ref. bérpalotában elrendezett méhészeti kiállításnak. Itt mint gazda, egyben kiváló méhészt: Paál Lajos lelkész adja meg a felvilágosítást.

A lelkész szemléltetőleg is hozzájárul a kis, szorgalmas állatkák munkás rajának megismeréséhez. Üveges kaptár alatt zsongó méhek láthatók. Ők jelképezik azt a szorgalmas munkát, ami látható a teremben.

Különben a város és a vidék legjobb méhészei állították ki termelésük legjavát. A közönség mindjárt rendelkezéseket is ad fel, hisz jó hírük van méztermelőinknek, akik most is a kiállított méz tisztaságával és jó-ságával aratnak elismerést.

A zsűri a következő díjakat ítéli oda:

Első díjat (nagy ezüst) nyertek: Györbő Géza Szentkatolna, Szakács Ferenc K.-szentkereszt, Paál Lajos Kv. és Wittenberg Kálmán Gelence. (Az utóbbi a marosvásárhelyi kiállításon szintén első díjat (arany) nyert.)

Második díjat (kis ezüst) kaptak: Benkő Dénes, Siklód Albert, Kőncey Mária, Baric Barabás.

Bronzot (III. díj) nyert Paál Lajosné, Helyt.

Oklevelet kaptak: Kiss János, Dénes Béla, Bogdán Géza és Szakács Ferenczné.

Díjazások

Mezőgazdasági osztályon díjakat nyertek:

Első díj, nagyezüst:

Beczassy Testvérek Dálnok, dr. Sinkovits Ottó Szentkatolna, Papolci Gazdakör, ifj. Hadnagy Gyula Dálnok, Kádár István Nyujtód.

Bronz, II. díj:

Vargyasi József Futásfalva, Mike Gábor Torja, Kurtapataki Gazdakör.

Oklevelet, III. díjat kaptak:

Báró Apor Péter Torja, Paál Lajos, Konec Lajos, Szöcs Tivadar, Rákossy Mór, Mágóri Mózes Kézdivásárhely, Pál Lázár Szentkatolna, Kupán Albert, András József Albis, Molnár Sándor Alsócsernáton, Zsigmond Lajos Hatolyka, Benkő Dénes Torja, Jakabos Sándor Nyujtód, Kajcsa Gyula Szárazpatak, Mikó Ferenc Oroszfalu.

Mezőgazdasági gépekért, lencserostáért: Rákosi Mór lencse rostáért, trior és fekete borsó osztályozóért: Széplaky Károly Uzon.

Gyümölcs félékért díjakat nyertek:**Nagyezüst I. díj:**

Jánó István Osdola, Barabás Márton, Benkő Dénes Torja, Borbáth Béla Futásfalva, Kőncey Mária Esztelnek, Eperjessy Albert Helyből.

Kis ezüst II. díj:

Bölöni Antal Felsőcsernáton, Baróti József Torja, Jakabos Sándor Nyujtód.

Bronz (III). Barabás Lőrinc Esztelnek, Oláh István Helyt.

Diploma (IV.) Asociația pomcult. Torja, Societatea pomcult. Kővár, Zajzon Sándor, Bánffy Béla, Kovács Lajos, Ráduly Lajos Kézdivásárhely.

Zöldségfélék és virágkertészet.

Zöldségért első díj (kis ezüst): Mikó Ferenc Oroszfalu, Dénes Albertné Szentkatolna.

Második díj (kis bronz): Szöcs Józsefné Szentkatolna, Bende Gyula Osdola, Mike Károlyné Szentk.

Oklevelet nyertek helyből: Róm. kath. internátus, Paál Lajos, Menház.

Virágkertészetért kis ezüst (I. díj): kapott Fodor Béla helyből, diplomát Jancsó Abel, Jancsó István Mihályné (virágkötésért).

Tejtermékekért.

Nagy József Helyből kis ezüst (I.) Hollaky József Kovászna kis bronz (II.).

Mezőgazdasági háziipar.

Első díjat, nagy ezüstöt kapott Szakács Ferenc saját készítményű és találmányu, szövöszéken készített finom len asztalnémi és különféle rajzok szerint készített mintás abroszok és fehérnemű vásznakért.

Második díjat (kis ezüstöt) nyertek:

1. Bartos Sarolta Futásfalva (Közönséges szövöszéken készített mintás szönyegek és fehérnemű vásznak).

2. Török György Kásonzfeltiz. (Saját készítményű és találmányu szövöszéken készített vásznak).

3. Bod József, Helyt. (Saját találmányu és készítményű főzőkályha és praktikus mosogató asztal).

Kis bronz III. díj:

Kovács József, Szentkatolna. (Kosárfonás és cirokseprű készítményeiért.)

Oklevél (IV. díj.) 1. Klára Mihály Sár-falva halászlát eszközök készítéséért. 2. Petrikó János Torja, seprűkészítésért. 3. Makó András Albis széklonásért. 4. Devescovi György Torja, saját készítményű, üzembe helyezhető miniatűr cséplőgépet (okl. és 200 leu). 5. Szakács Jolán K.-szentkereszt szövészetért. 6. Somoska Constantin Helyt. 7. Bodeán Joachim Helyt (állattömés) 8. Kósa András vesszőkosár készítésért 50 leu.

Állatkiállítás.

Lovakért: (Kancák csikóval) díjat nyertek:

Páll Ferenc Zabola I díj, Nyáguly Mátyás Szentkatolna II, Fülöp Imre Szentkatolna III, Papp Mihály Nyujtód IV.

Kancákért (csikó nélkül) Kovács Ferenc Dálnok I díj, Fülöp Imre Szentkatolna II, Bokor József Dálnok III, Sánta Lajos Felsőcsernáton IV.

Csikókért: Zabolai gazdaság első díj, Bulárka István Alsócsernáton II, Máthé József, Alsócsernáton III.

Oklevelet nyertek: Márton Benedek Márkosfalva, Rác András Helyt, Vas Béla Albis.

Fogatért Molnár Sándor, Felsőcsernáton diplomát.

Bikákért: Első díj Mátyás György; oklevelet dr. Sinkovits Ottó, Szörcey Gábor és gróf Mikes Arminné.

Borjas teheneért: Szöcs Lajos Helyt I díj, Csáki Lázár Torja II, Nagy Imre Szentkatolna III.

Fejős teheneért: Id. Dézsi András K.-szentlélek I, Csiki Béla II, Barta József III, Miklós Ignác K.-szentlélek, Miklós János Nyujtód, Rancz Lajos, Pászka Ignác Oroszfalu, br. Apor Péter, dr. Sinkovits Ottó, oklevél.

Üszőkért: Szabó János Nagyborosnyó I díj, Oláh Ignác II, Horváth Miklós K.-szentlélek, Kusba Péter és Tuzson Mihály Helyből III. díj.

Remekelnek iparosaink is.

Nagy látogatottságnak örvendenek iparosaink kiállításai. Mindenik szakmának más helyisége van és mindenki az ő szaktudásának legjobb munkáját viszi a nyilvánosság elé, elismerést szerezve ezuttal is a kézdivásárhelyi iparnak.

Az iparosság kitüntettjeinek vasárnap, október 23-ikán d. u. adják át az Ipartestület helyiségében diszgyűlés keretében a zsűri által megállapított díjakat, így erről a jövő számunkban referálhatunk.

Kihirdetik az eredményt.

D. u. 4 órát kongat a kálvinista templom tornyának az órája, amikor a kiállítási iroda elkészül az eredmények lajstromozásával. Az eredményt a főtéren felállított emelvényről hirdetik ki. Finichiu Valér polgármester üdvözlő a kiállítás közönségét román nyelven s elragadtatásának magyar nyelven is kifejezést ad. Majd Nistor Aurél, a gazdakamara szimpatikus elnöke szólott magyarul és a látottak felett csodálatának adott kifejezést. Majd megállapította, hogy a kiállítás a vidéki kiállítások színvonalán felül emelkedett. Végül a gazdákhoz szólott és tömörülésre hívta fel őket, intenzív munka érdekében.

Ezután az egyes szakosztályok nyerteseinek a nevét olvasták fel úgy, ahogy nagyrészt lapunk mai hasábjain közöljük.

Kirakatverseny.

Legérdekesebbnek talán mégis a kirakatverseny ígérkezett. Vásárhely, a poros kirakatok városa kíváncsian felfigyelt kereskedőire.

Az üzletekben lázas munka folyt, mindenki készült a nagy napra. Reggel kíváncsian néztük meg, mi a munka eredménye? Szép volt. Este azonban, mikor meggyúltak

Demes Ferenc jubileumára.

(Ma, október 23-ikán egy kis székelly község falai között ünneplésre gyűlnek össze a falu vénei és fiataljai. — Ünnepelni az ő papjuknak az Isten és népe szolgálatában letöltött egynegyed századát, a szószéken pedig meghatódva emeli hálaadó imára két kezét a jubiláns: Demes Ferenc márkosfalvi református pap, halát adva az Urnak ama jószágáért, hogy megengedte érni a mai napot az ő szerény szolgájaként.)

Az ünneplők sorába beállunk mi is és őszinte magyar kézzorítással fejezzük ki jókívánságunkat a becsületes magyar kálvinista pásztornak. És üd-

a lámpák s a kirakatok fényárban usztak akkor láttuk, hogy bizony kereskedőinknek sem kell a szomszédokba szaladjanak egy-két egészséges ötletért.

Zsűri szavazott és ítélte oda a díjakat. A kirakatokat csoportokra osztották, aszerint, hogy az rőfös, fűszer, vas, üveg, vagy más üzlet kirakata volt és az egyes csoportokban külön-külön volt első, második díj. A versenyeredményét az alábbiakban közöljük:

Porcellán: Dávid Ella 52 szavazattal első díj.
Csemege: Késmárky Gizella 51 szavazattal I-sődíj.
Gyógyszertár: Szini Andor 50 szavazattal első díj.
Kézimunka: Vertán István 49 szavazattal első díj.
Rőfösök: Dávid Antal 49 szavazattal I, Fejér Mária 48 szavazattal II. és Dávid István 46 szavazattal III díj.

Fűszer: Szép Ödön 47 5/10 szavazattal I, Vargha Vilmos 44 szavazattal II díj.

Vasas: Jancsó F. Lajos 49 szavazattal I díj.

Ékszerész: Klein Zsiga 48 5/10 szavazattal I díj.

Könyv és papír: Kovács-hirlapiroda könyv és papíruzet 44 szavazattal I díj.

Bezárul a kiállítás.

A kiállítás október 20-án, csütörtökön zárul és ezzel véget ért az első kézdivásárhelyi kiállítás, mely emlékezetes marad sokáig sokak előtt.

Mikor a nem végleges referádánkat lezárjuk, nem mulaszthatjuk el, hogy a sok szép dologért, a kiállítás sikeréért ezuton is lelkes köszönetünket ne küldjük azoknak, akik a sikert megalapozták. Sokan vannak, így csak kiragadjuk a következő neveket: dr. Krafft, Dávid Dezső, Bándy István és a tevékeny Eperjessy Albert, Szűcs L. Ferenc, Földi István, Paal Lajos, valamint Finichiu primar.

De lelkesen kivették részüket a sikerből egyes osztályok rendezői, az iparosság vezetői, a becsületes munkának harcosai.

Legyen részükre elismerés az a tudat, hogy a városért és a népünk kulturájának fejlődéséért áldozták a munkásságukat.

Az élet tovább zajlik, a jó cselekedet és a jól végzett munka azonban maradandó marad az idők távolságából is.

Az eljövendő idők hoznak jobb napokat is s az eltöltött munkás élet majd megtermi a maga nagy és kis ezüstjét, a bronzát és oklevelét s a szívesen és örömmel végzett munka nagy kirakatversenyében sem lesznek differenciák...

Az ifjuság dalol:**EGYSZER EGY EMLÉKKÖNYBE.**

Illatos virág fakadt a gyöngye szárból:
Szép hajadon lett a kisleányból:
Valakinek egy végső csókot int a Nyár.
Csengő harmoniába egyesülve, már
Bucsudalt zengnek a szétszóró melódiák,
S a nagy leányra busan néz a kis diák...
Nem tudja, hogy annak is fáj a távozás,
S temetni multját, szívében árkot ás
Az örökegy-parancsu néma Végzet!
Oh, Mult, ha majd egyszer téged felidézget,
S az emlékkönyben egy selymes kéz lapozgat,
S két könnyes szem nézi, mit takar a Tegnap:
Megremeget a sárga lapok tépett széle,
S kihull egy hervadt rózsaszál.
Vissza egy kacagós óra száll.
Mit megpecsételt a piros rózsá vére:
Első szerelem utolsó emléke...

(Bodapest, 1932. szept. 22.)

Pál Leránt.

ÁLOMBA TEMETEM A VALÓT.

Mindig álmodok s a valót nem látom,
Aranyhelyekből szövöm szép álmom,
Gyémántszövkén...
Szövöm aranyra az élet szönyegét,
Hozzáadom szívem ezüst felét,
S behimzem tarkán.

Hahó! Hahó! Most szálló lepke,
Tarka szivárvány, fehér hóleple
Szál halkán rája.
És rajtmaradnak e szép vendégek,
S halk zsongásukkal lágyan zenélnek
Álomzenéket...

Lágy röppenéssel fülemlile röppen,
Édes dalt szór szét a rózsás ködben:
A mult meséit.
Soha sincs való, nincs szürke kedvem:
A mult, a jövő, minden él bennem,
Csak a jelen nem...

Sepsiszentgyörgy, 1932. IX. 29.

Csavar Endre László

Egy valaki azonban meg nem változott: Istenünk, jó Atyánk! Egynek megváltozni nem szabad: a szolgálatnak, hűségnek, hálás elismerés, ragaszkodás tiszta, sőt szent értelmeinek.

Egy az én ajkamról ma is csak úgy hangzik, mint régen szemtől-szemben, magyar kéz, magyar kézben — szölt, beszélt, kért és sürgetett (I. Péter 5:4). „Köztetek levő presbitereket kérem én a presbíter társ és a Krisztus szenvedésének tanúja és a megjelenendő dicsőségnek részese. Legeltesse az Istennek köztetek levő nyáját, gondot viselve arra, nem kényszerítésből, hanem örömet, sem nem rut nyereszke-désből, hanem jó indulattal; Sem nem úgy, hogy uralkodjatok a gyülekezeten, hanem mint példányképei a nyájnak. És mikor megjelenik a főpásztor, elnyeritek a dicsőségnek hervadatlan koronáját.”

Én úgy látom innen és most, hogy Márkosfalván és máshol: Csernátonban, Vajna-falván, Gelencén stb. a Golgota sötétje, a közuhatagok sűrű fellege megnyilatkoztatott egeket láttat a hívő, alázatos lelkekkel. Onnan olvassák le a más időkben tán kevésbé észrevett, de ma valóban lángoló betűket, életet jelző hatalmas leckét (II. Tess. 11—28 v). „Vigasztaljátok, építsétek egymást. Becsüljétek azokat, akik fáradoznak köztetek. Intsétek a rendetleneket, bátorítsátok a féltelmes szívűket; örüljétek, imádkozzatok mindenben hálát adjatok; a lelkét meg ne oltjátok, a prófétálást meg ne vessétek, hogy megőriztesse a mi Urunk eljövételére.”

Ezt teszik a mai napon a hálás megemlékezéssel, mely a hétköznapi szürkeségét, apró-cseprő bajait, gyarlóságait feleli, elhagyja magáról, lerázza a fölemelkedik oda a napsugaras magasságba a ragyogás és elváltozás, dicsőséges Tábor hegyére! Oh, ha elmondhatnók mi is Péterrel (Márk 9,5) „Maradjunk itt, jó nekünk itt lenni!” Látják, mire jó az ostor Urunk kezében? Megré-mülünk, felhő fog körül s mégis hallunk és látunk, mit azelőtt meg nem értünk: „Ez amaz én szerelmem, őt hallgassátok. Ez amaz én nyájam, ezt legeltesse.”

Ah, vajha megmaradnának a látomás e szent elragadtatásai, a mostani kedves, épületes, szívet, lelket, szemet gyönyörködtető ünnepi elváltozások az élet rendes ütemére is, valamennyi székely gyülekezetünk, összes presbíter társaink és nőink között. Hiszem, látom, hogy az Ur szolgáit, szent-séges Igéjének e gyarló eszközlőit most különösképpen értékelik, megbecsülik Testvéreim s annak és vele hálással tudnak ör-vendezni is.

Higgyék el, zárják jól szíveikbe s amit sugva mondok, a házak tetejéről (Lukács 12) is hirdessék; hogy a szebb jövődökhöz ez is szükséges, sőt elengedhetetlen, hogy: lelkipásztoraik, tanítóik, összes vezetőik tekintélye, — felekezeti különbség nélkül — a magyarság tekintélye is saját emelkedésük létrafoka. Köszöntöm az élő presbitereket egyen-egyen, szövetségük vesztőit névről-névre, hiveinket küszöbről-küszöbre, gyer-mekeiket csókolom ajkáról-ajkra. Siró, de bizakodó örvendezéssel, égő tüzes hittellel Fölkeresem a Sipos bácsik, Forró Ignácok s más elhunytak sirjait a szeretet, hálás kegyelet érzelmével szívemben. De csak pillanatra „Mert erőnk feletti ut vár reánk” (I Kir. 19,7) Ünnepe és röpke könny — csak pihenés, erőtgyűjtés „ijjakkal megfeszítése, számbavétele és tájékozása lehet.” A perc, az élet int, a munka hív: „Legeltesse nyájamat!” Isten szent Kegyelme vegye mindnyájukat kar-

EGY ÁLOM.

Tavasza hajló langyos este szárnyán
Egy elárvult szív vágyó dala kél....
— Furcsa meséket küld az éjszakába;
Valahol lágy hang cseng vissza szavára
... S aztán a két szív egymásnak mesél....!

Világos, csendes, nyári este szárnyán
Szellő sem rebben, ... csak két szív dalol....
Szerelmes, mélan — reszkető szavába
Édesen szól bele egy kis madárka
A bokrok mélyén, — árván — valahol....

Borongós, késő — nyári este szárnyán
Szellők sajognak, ... fáj a hervadás....
... Szívemben halkán sirdogál egy ének,
Lelkemből vadul felkacag az élet....
"Nem volt egyéb, csak egy nagy álmódás!"

(Kézdivásárhely, 1932. okt. 3)

1. Diénes

jaira, méltassa koronájára hiveket és pásztort egyaránt.

Falaitok között legyen békesség, háza-itokban csendesség (122 zs.) szívetekben élő reménység, mely sohse szől magában imi-gyen: „Halogatja a Ház Ura a hazajövetelt” (Lukács 12. 45). De várja mindvégig hittellel, lelki testi tisztasággal a „gondviselő” szolgálja maga boldog jutalmát. Sok, sok szeretettel: (Ercsi) Megyaszi Mihály

H I R E K.

Október hó
22
1 9 3 2

— Előfizetőinket kérjük előfizetéseik pontos rendezésére.

— MAGYARORSZÁGI ELŐFIZETŐINKET kérjük, hogy előfizetéseiket szíveskedjenek rendezni. Befizetni lehet a Kovács-hilapíroda számlájára Budapest, Acél Testvérek Uránia könyvkiadóvállalatnál, IV. Múzeum-körút 9. sz. alatt.

— Arany János emlékezete. Ma, október 22-én van a nagy magyar lírikus, Arany János halálának ötvenesztendő évfordulója. Ezen a napon mindenfelé, ahol magyarok élnek, meggyújtják az emlékezés fáklyáját és méltó kegyelettel emlékeznek meg a magyar irodalom-történet halhatatlan emlékeztető poétájáról. Ez alkalomból holnap, vasárnap d. e. 11 órakor a helybeli róm. kath. tanítóképző és gimnázium az intézet tornatermében iskolai ünnepélyt tart és csinos műsor keretében emlékezik meg Arany Jánosról. A megnyitó beszédet dr. Boga Alajos mondja.

— Az ipari kiállítás nyertesséről a jövő számban referálunk részletesen.

— Ilyés Elemér pályadíjat nyert. Rövid időn belül a második a fiatal munkatársaink közül, aki írásával sikereket ért el. Nemrég Daragits Sándorról emlékeztünk meg, akinek a Bosszu c. novellája egyik kolozsvári szépirodalmi lapban aratott elismerő sorokat, most pedig Ilyés Elemér sikeréről kell beszámolnunk. Ifjú dolgozó társunk a Jó barát irodalmi pályadíjat nyerte meg. Ilyés a szociológiai pályatételt olyan ügyesen oldotta meg, hogy a bíráló elismeréssel emlékezve meg róla, többek között ezeket írja: „Látszik, hogy szerző mindent éles szemmel figyel és megfigyelései élénken foglalkoztatják.” A művét a legjobb dolgozatnak ítélték s az 1000 leus pályadíjból 700 leu az övé. Örömmel regisztráljuk munkatársunk sikerét, mert amikor magunkhoz öleltük a tehetséges fiatalokat és írásaikat megjelentetjük a Székely Újság hasábjain, az a cél vezet, hogy ambicionáljuk, serkentsük őket. Szeretettel tettük és tesszük és újabb sikereket kívánunk mindannyiuknak.

— TUL A NAGY KRIVÁNON. A kedves operettet — mint lapunkkal közlik — nov. 8-án adják elő városunk legjobb szereplőivel.

— Az osdolaiak a kézdívasárhelyi árvákért. Holnap, vasárnap Osdolán az iskola termében műsoros est lesz a kézdívasárhelyi árvaház javára. Az estét egy lelkes uriaszony, Papp Jenőné rendezi. Bár példáját több faluban követnék és így keresztl segítenék árvaházunkat a válságos időkön.

— Összetörte a bika. Vasárnap reggel a dr. Sinkovits Ottó szentkatolnai gazdaságából a kiállításra hajtottak fel egy bikát. A hatalmas állat nyugodtan haladt. A gondozója, Baric Pál béres nem is számított arra, hogy a csendes állat veszedelmessé is válhatik. A baromvásár tér temető felőli bejáratahoz érhetek, mikor az állat a zajló tömeg láttára nyugtalanodni kezdett, majd megvadulva, földre ütötte gondozóját és súlyos sérüléseket ejtett rajta. Baric Pált nyom-ban szállították a kórházba.

Amatőr fényképészeink figyelmébe!

Felhívjuk az amatőr fényképészek figyelmét a Sepsiszentgyörgyön Szász Jenő fotoszakosztályvezető által rendezendő amatőrfényképképzésre. Tart október 29—31-én este 7 óráig. Résztvehetnek amatőrök eredeti, vagy nagylott bármilyen tárgyú képekkel. Részvételi díj minimális 20 Leu. A képek selejtezés végett Szász Jenő Sft.-Gheorghe Str. Plevna no. 6, vagy Dobay Ernő Sft.-Gheorghe Kásás Sándor üzlet címekre küldendők, legkésőbb október 25-éig. A legjobb három kép díjaztatik. Tekintettel az önzetlen célra, ajánljuk városunk és vidéke amatőrjeinek, hogy ezen kiállításra minél szebben kidolgozott képekkel minél számottevően vegyenek részt.

Osztálysorsjáték

II. HUZÁSA
november 16—17.

Vétel (uj) és megújítási sorsjegyek már kaphatók az elárutóknál:

Mihály László és Kovács-hilapíroda
Kézdivásárhelyen.

! Ne rendeljen idegenből !
sorsjegyet
mikor itt helyben
költségmentesen megkapja.

— A módosított konverzió. Most már végleges a módosított konverzió szövege. Nevezetes része a módosításnak az a része, amely kimondja, hogy a szellemi és ipari munkások és a kiskereskedők kamatnélküli kihitelezésével 5000 leu összegig nem esnek moratorium alá és így behajthatók.

— Ujból gyilkolt a bicska. Mult vasárnap este újból szomorú cselekedetre ragadtatta magát az ugynevezett és sokszor megemlékelt székely virtus, mely ezuttal is az elő-rántott bicska véres megvillanásában mutatta meg az erő fitogtatását. A Kania utcán indult haza nevezett este 8-10 kézdíszentléleki legény, megelőzőleg valamelyik korcsmában alaposan beborozva. Az utcán garázdálkodva haladtak végig, az egyik ház ablakát a kezükben villogó bicskával be is törték. A járókelők riadtan tértek ki a garázda társaság elől. A legényeket, kik két lovat riasztottak meg, a templom előtt csendre intette Juga György, alsócsernátoni kocsislegény, ami csöppet sem tetszett a szentlélekieknek. Egyik közülük kiugrott a sorból és villogó bicskával a legények után rohant. Juga menekülni próbált, azonban egyszer csak érzi, hogy a nyakán szurás érte és a vér ömlik a nyakából. A legény segítségére Longhy Tibor cserkész sietett és karjánál fogva megragadva, megindult vele, hogy orvosi segélyben részesítse. Az uton azonban, amíg a templomtól Bertalan orvos házáig megtették a kb. 200 méteres távolságot, a legény annyi vért vesztett, hogy az orvos lakása előtt eszméletlenül esett össze. Azonnal szekérre helyezték és beszállították a kórházba, ahol rövidesen kieszendett. Erre a rendőrség is megerősítve a legények után eredt, kik a városba bejövő nap-szamosoktól szedték el a kapát és ásót és készték a védekezésre. A legények a városból kiérve, a temető felé vették útjukat. A rendőrök a nyomukban voltak és beérve őket megállásra szólították fel a legényeket. Erre az egyik futásnak eredt s a nyomába szaladó rendőr utánalótt. A golyó a menekülő legényt a jobb lapockáján horzsolta és megállásra kényszerítette. A rendőrök az egész társaságot összefogták és bekísérték a városba. A könynyebben megsérült legényt, Pál Jánost a kórházban kötötték be, utána pedig kihallgat-ták. Bár tagadta a tettét, az a gyanu, hogy ő volt az ártatlanul meghalt Juga György gyilkosa.

KÉZDIVÁSÁRHELYI MUZEUM nyitva és díjtalanul megtekinthető az Erzsébet-árvaház emeleti helyiségében minden csütörtökön d. e. 11-1 óráig és vasárnap d. u. 3-5 óráig.

A mozi műsora.

Október 22-23-án, szombaton és vasárnap este 9 órakor, vasárnap délután 6 órakor lesz bemutatva a

Gibraltari kőmű

egy titokzatos hajó kalandjai és élet-halálharca ellen-séges tengeralfattjával.

Főszereplők: GEORG O. BRIEN, MARIA LES-SING, MONA MARTS.

Október 26-27-én, szerdán és csütörtökön este 9 órakor be lesz mutatva AZ IDEGEN, Dumas világhírű orosz író regénye.

36-1932 szám.

Bérbeadási árverési hirdetmény.

Józsás és Emilia alapítvány igazgatósága határo-zatából közhírré teszem, hogy az alapítvány tulajdonát képező azon lakóház, melyben eddig Molnár Kálmán ur lakott, továbbá ugyanezen telken levő istálló és koc-siszin, akár együtt, akár külön-külön, nyilvános árve-résen 1-3 évre bérbe fognak adni.

Az árverés alólírott elnök ügyvédi irodájában 1932 október 23-án, vasárnap d. e. 11 órakor lesz megtartva, mely időpontig írásbeli ajánlatok is bead-hatók.

Az árverés eredménytelensége esetén október 30-án, vasárnap d. e. 11 órakor az újból meg fog tartatni.

Kézdivásárhely, 1932 évi október hó 20 napján
Dr. Diénes Ödön
igazgatósági elnök.

Atyafilátogatáson a finneknel.

Krakóban és Lengyelországban.

— Irta: Dr. I. DIÉNES JENŐ (2)

Az 1876 évi restauráláskor nem sokat változtattak a Padovano mester alkotásán, csupán helyreállították az idők koptatásait és eltávolították az idők folyamán kontár kezek által hozzá ragasztott épületrészeket, kamarákat, a melléte disztelenkedő árubodékat. Mai alakja tehát az 1557 évi restauráláskori alakjába igyekezett visszaállítani ezen épületet. Igen visszataszítóknak találtam a különben különcködő renaissance műemlékhez az 1876-iki restauráláskor az épület két hosszanti oldalán hozzáépített gótikus oszlopcsarnokot. Itt a gótikus építkezés és a renaissance díszítő motívumok valami bizzar vegyülékét láttam.

Ezen épület földszintjén hosszú, bazárszerű vásárcsarnok van, nagyon vegyes, olcsó bazárúkkal telerakva. Kiskereskedők egész tömege talált itt üzlethelyiséget a hagyomány jogcímén. Emeleten van elhelyezve a krakói lengyel nemzeti múzeum. Csak futólag tekinthettem át, különösen a képtárban van sok igen szép, Lengyelország történelmére vonatkozó értékes festmény, közté a nagy lengyel testőnek, Matejkonak Koscinsko Raklavicénél és Siemiradzkinak Nero égő fákljai című híres, nagyméretű történelmi festményei.

A Sukiennice előtt áll Mickiewicz Ádámnak, a legnagyobb lengyel költőnek szobra. Mickiewicz a száz év előtti lengyel szabadságharcok után külföldre volt kénytelen menekülni, sok államban bolyongott, tanári állásokat töltött be, légiókat szervezett, míg 1855-ben Konstantinápolyban a kolera megölte. Holttestét 1890-ben szállították Krakóba és temették el hazai földbe a lengyelek Petőfiét.

Krakó főteréről a Wavel nevű hegyre mentünk. Itt van a lengyel Pantheon. A Wavel történelmi nevezetességű városrész, de tulajdonképpen a régi lengyel királyi várat értik Wavel néven.

Az emelkedő ut a régi várfal mellett vezet föl. Fenn a várfal oldalára támasztva merednek előre a ma már használhatatlan régi ágyúcsövek. Ma csak emlékek, — kerete a bástya közepén álló Kosciuszko lovasszobornak, mely impozáns hatást keltve áll a város felett.

A régi, kőbefevaragott cimerpajzsokkal díszített kapun jutunk be a várba. Osztrák uralom alatt katonai kórház és laktanya céljára szolgált a Wavel, — a lengyel szabadság kivívása után azonban a nemzeti érzés megalkotta, talán szebben restaurálta e csodás renaissance királyi palota belsejét, illetve annak nagyrészét, mint volt valaha.

Külső kinézése azonban nagyon elhanyagolt. Néhol vakolat sincs a régi téglafalakon, — sok idő és főképpen pénz szükség még e királyi várpalota teljes restaurálásához.

Lengyelország felosztásakor, egy évszázaddal ezelőtt, e királyi palota aránylag kevés, de értékes régi renaissance és késői barokkstílusú, nehéz butorait, művészi díszeket, közel száz darabot kitévő, történelmi multu felbecsülhetetlen értékű gobelinjeit a lengyel előkelő családok osztották szét és külön titkos társaság alakult, akik e nemzeti ingóvagyon leltár szerint maguk közt nyilvántartották és meg nem becsülhető összetartással őrizték meg az utódaik, a felébredt önálló Lengyelország részére a rabló osztrák és orosz uralkodók kapzságától és ellenőrizték titokban minden darab hollétét, míg a függetlenség kivívása után vissza nem kerültek e műkincsek méltó helyeikre. Voltak azonban olyan művészi kő és gipsz szobordíszek a palotában, melyeket az orosz császári múzeumokba vittek el, — ezeket a békekötéskor a titkos társulatok nyilvántartásai alapján visszakövetelték, vissza is kapták és régi helyeikre visszahelyeztették. Értékes falfestményeket, sgraffito díszeket egyszerűen bemeszeltek, levakolták a hódítók, — s azokat is a szabad Lengyelország igen nagy anyagi áldozattal bár, de megfizettatták és nagy részét szinte sértetlenül állította vissza a művészi kéz.

SPORT.

K. S. E. — Nemere 3:0 (2:0)

Szép időben elég nagyszámú közönség előtt találkozott a két csapat és mérte össze erejét az őszi szezonban először. A Nemere csapata, mint mindig, ugyan most is kemény ellenfélnek bizonyult és nehezen adta meg magát a jól játszó K.S.E.-nek. A közönség szép mérközést élvezhetett végig. Egyetlen szépséghibája a meccsnek csak a Mátyás-Fülöp incidens volt, ami a felhevült szurkolókat vezethető vissza a mindketőben meglehetősen nagygyűlöletű játékosok és elszántsággal menthetők. Egy kis óramúlással az ilyen dolgok is könnyen elkerülhetők.

Gyenge oldalszél mellett a K.S.E. kezdi a játékot s azonnal támad, de a Nemere védelem is, élén Paullal, jól végzi a dolgát s így az első negyed óra váltakozó támadásokkal telik el. Kb. a 15 percben Kovács sarokrugását jól továbbítja Matei G-nak, aki kapásból védhetetlenül küldi hálóbá a vetődő kapus mellett. További kölcsönös támadások után éri el a K.S.E. az I. félidő második gólját Fülöp S. pontos fejjel.

A II. félidőben a Nemere nagyon belefekszik a küzdelembe, nagyon sokat támad, de gólt elérni nem tud a fényesen működő K.S.E. védelemmel szemben. A sok eredménytelen Nemere támadás után a K.S.E. nyomul fel és Kovács lövésszerű beadása a kifutó kapust érintve gurul a kapuba, melyre még Negusztor ugrik villámgyorsan s labdával együtt akad meg a hálóban. A hátralévő idő kölcsönös támadásokkal telik el.

A Nemere védelme derék munkát végzett, a halfsora most nem volt a szokott jó s a csatársorban pedig hiányzott az egység, a megértés és az elszánt gólrátörés. — A K.S.E. rég nem látott szép játékot mutatott. Minden csapatszél jól végezte munkáját. Külön élmény volt Lakatos bekkjátéka. Igazi iskolajáték volt, amit a bekk posztján bemutatott. Kiszámított biztos rugással, mesteri húzások, jó fejelés, jó helyezkedés, nagy nyugodtság és mégis a kellő gyorsaság jellemezték a játékát. Száva kitűnő társa volt. A mérkőzést Imre Gyula (Brassó) vezette.

PELLE ISTVÁN Kézdivásárhelyen.

November hó közepe táján Pelle István kétszeres tornász világbajnok a Vigadó nagytermében fogja bemutatni az olimpiai gyakorlatait. Ugyanazon az este lesz a Kézdivásárhelyi Leány Torna Szakosztály bemutató estje is.

Holnap, vasárnap Vénus—K. S. E. bajnoki d. u. 3 órakor.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gondolatok a kiállítás után c. írójának meleg székelyi testvéri üdvözlét. Tartalmas, mélyen szántó cikkének két utolsó szakasza félremagyarázásokra adna okot. Intelligens, okos ember megérti, volnának azonban olyanok, akik a kifogások sorokat buzditásnak vennék és baj lenne belőle. Kérjük esetleg azon változtatni

Hazajáró lelkek írójának üdvözlét. Novellája a jövő számban. Éppen aktuális lesz.

J. G. Kovácsna. Levél megy.

Többeknek. Levelükre, érdeklődésükre jövő számban.

Egy diák. „Tanulni szeretnék” című, a kirakattervény kérdéseivel kapcsolatos versezte tárgyhalmaz miatt a jövő számban. De csakis a nyíltár-ben.

Kérdezze meg barátnőjét

akinek arca üde, aki finom, disztigváltan kellemes hatást keltő illatszer használatát és ő fel fogja Önt világosítani, hogy a fenti jelzőket a Mury-féle

NARCISSE BLEU

kőnlviz, puder és parfüm használatával szerezte meg.

A Mury párisi gyár megszerezte Önnek azt a kényelmet, hogy készítményeiért nem kell ezután más városba menni, mert KOVÁCS ÁRPÁD illatszerész helybeli sziküzletében ezeket raktáron tartja.

Ne dobja el kalapját

ha az megzsírosodott, vagy megkopott minden ócska kalapot megjavítanak, csinosan formálnak

KOVÁCS JÓZSEF kalap-gyár

Vasut-utcai üzletében,

Üveggömbök

a halottak napi vilá-

lágításra kaphatók a

K-O-V-Á-C-S-hírlapirodában.

Egy őszi kirándulás benyomásai.

Irta: H. M.

A vasut óvatosan ringat, hogy ki ne zökkentsen álmadozásomból. Szemem sovárogyva jártatom körül a jól ismert, annyszor megbámult szép vidéken, mintha minden rögcskét jobban meg kellene nézmem és szeretettel megismogatnom. Pedig ugyancsak nincs sok szépség a vonal körülírt vidéken, hiszen mindenütt a természet szent haldoklása mutatkozik. A nap ugyan erősen tűz le és minden áron kánikulát akar elénk varázsolni. Tetszik is nekünk ez a második nyár. Csakhogy az erdők rőt színe figyelmeztet, hogy nem sokáig tart már ez az erő és rövid idő múlva az őszi rideg napjai váltják fel a melengető heteket.

De forduljunk el a vért bizsergető, táncoló sugaraktól, hiszen van még egyéb megfigyelni való is. A küzdő, ügyesbajos, dolgoik után járó emberek. Na ezek sem nagyon élvezik a napsugarak melegét, mert elég baj és vesződség nyomja a vállukat és hűti le őket, ha netalán az őszi fény felvidámitaná. Azonban hát ne legyünk sötétben látók! Ime Bükszádon tolongva, jókedvűleg, tréfálva, egymást noszogatóva sietnek fel a csiki falvak fiataljai, akik a vasut kőbányájában fejtik, törlik a követ a töltések számára. Sovány a kereset ugyan, 50—60 leu naponként, de ennek is örvend a 200—300 ember, aki otthon kénytelen volna a mezei munkák megapadása miatt tétlenkedni. Holnap vasárnap, mindenki otthon akar lenni övéi körében. De már hétfőn újra megjelennek a munkahelyen, hogy egy napot is elne mulasszanak. Külömben nemcsak a szent vasárnap vonzza őket haza. Igazolányt kell hozni falujuk jegyzőjétől, hogy adójukat befizették; ha legényemberek, akkor szüleik adójának leróását kell igazolniok, másképpen nem kaphatják meg munkabérüket. S még mondja valaki, hogy a kincstár nem tud tudni az emberek eszén!

Járom szülőfalum uccáit. Az októberi éjszakai vihar nyomait hamar eltüntette a meleg. Rugalmas léptű fiatalokkal, kackiás leányokkal találkozom. Idegen vagyok előtűk. Egészen elmódosodtak. Még a régi jó, becsületes „Isten áldja meg” köszöntést sem kapom meg tőlük. Jaj, hiszen jó négy évtizeddel ezelőtt szakadtam ki közülük s az arc családi vonásainak nem szaktudásai. Már alig van mit keressek közöttük. Mindamellet gyönyörködöm bennük, mert hiszen ők nem jelen és jövő reményei, akiket még nem zuzott sebesre a sors sujtó ökle. De mégis akad egy-két régi ismerős, gyermekkori, fiatalkori pajtás, játszótárs. Ej, hogy megöregedtek, mennyire megtörte őket az élet. Valószínűleg ők is épen azt állapítják meg rólam, amit én róluk. „Hej! beh megszűrkéltél, beh meggyantál!”

Az otthon barátságos hangulatában sok mindenről szó esik. Bizony, a szegénység sok, azelőtt jó módban élő házba is beköszöntött. A cukor és kávé már eltűntek a mindennapi szükségletek sorából. Még jó, hogy a tej visszáléphetett régi kizárólagos uralmába. A ruházat erősen legyengült, kivált az idősebb embereken. Idősebb rokon asszonnyal beszélgetek. Panaszolja az özvegyesség terhét, még jó, hogy hálásleikü fia a távolból is küldözgeti a segítséget. „Nyolcvan van vagyunk, uram, özvegyasszonyok a faluban s többnyire mind szegénységben.” Már századokkal ezelőtt megállapították, hogy a nők túlélik a férfiakat. Sajnos azonban, hogy erősen megrendült a gyermeki szeretet és az ilyen öreg nők legtöbbjét hálátlan gyermekeik mindenükből kifosztva, majdnem koldussorsra juttatják.

Verőfényes délután felsétálok a szent hegyre, melynek oldalán és magaslatán pünkösdkor ezernyezer hitéhez hű székely és csángó körmenetezik és áhitatoskodik. Most egy lélekkel sem találkozom. Így zavartalanul olvasgathatom a vallásos emlékeken, kereszteken levő feliratokat. A hegy oldalán mindjárt a legelső megállít emlékversével.

„Ősi hitünk, székelységünk neveképpen

Áljon e szent emlék! Áljon e szent téren!”

Az emléket „Szent Tamás gyermekei a Hargitán tulról 1926” jelzéssel vallják a magukénak és tesznek vele tanúságot áldozatos buzgóságukról. (Befejező rész a jövő számban.)

Milliomos lehet ha osztálysorsjegyet a Révész Ernő collecturából!

Tipografia „MINERVA” nyomda Targu-Săucuse (Kézdivásárhely.) 1932.